

CENTRUM BADANIA OPINII SPOŁECZNEJ

SEKRETARIAT 629 - 35 - 69, 628 - 37 - 04 UL. ŻURAWIA 4A, SKR. PT.24
ZESPÓŁ REALIZACJI 00 - 503 W A R S Z A W A
BADAŃ 621 - 07 - 57, 628 - 90 - 17 TELEFAX 629 - 40 - 89
INTERNET: <http://www.cbos.pl> E-mail: sekretariat@cbos.pl

BS/21/21/96

POŻĄDANA ROLA ZWIĄZKU ZAWODOWEGO „SOLIDARNOŚĆ”, RUCHU ZWOLENNIKÓW „SOLIDARNOŚCI” ORAZ LECHA WAŁĘSY

KOMUNIKAT Z BADAŃ

WARSZAWA, LUTY '96

PRZEDRUK MATERIAŁÓW CBOS W CAŁOŚCI LUB W CZĘŚCI ORAZ WYKORZYSTANIE DANYCH EMPIRYCZNYCH
JEST DOZWOLONE WYŁĄCZNIE Z PODANIEM ŹRÓDŁA

Po zwycięstwie Aleksandra Kwaśniewskiego w wyborach prezydenckich przedstawiciele opozycji coraz częściej mówią o konieczności zjednoczenia ludzi związanych z dawną "Solidarnością". Proponuje się na przykład powołanie szerokiego sojuszu prawicowych ugrupowań politycznych na wzór Sojuszu Lewicy Demokratycznej. W styczniowym sondażu¹ po raz kolejny zapytaliśmy ankietowanych o ich stosunek do próby utworzenia bloku politycznego skupiającego ludzi wywodzących się z dawnej "Solidarności".

Warto zauważyć, iż obecnie spośród partii i ugrupowań politycznych, mogących wylegitymować się rodowodem opozycji demokratycznej, największe poparcie potencjalnych wyborców zdobywa NSZZ "Solidarność"².

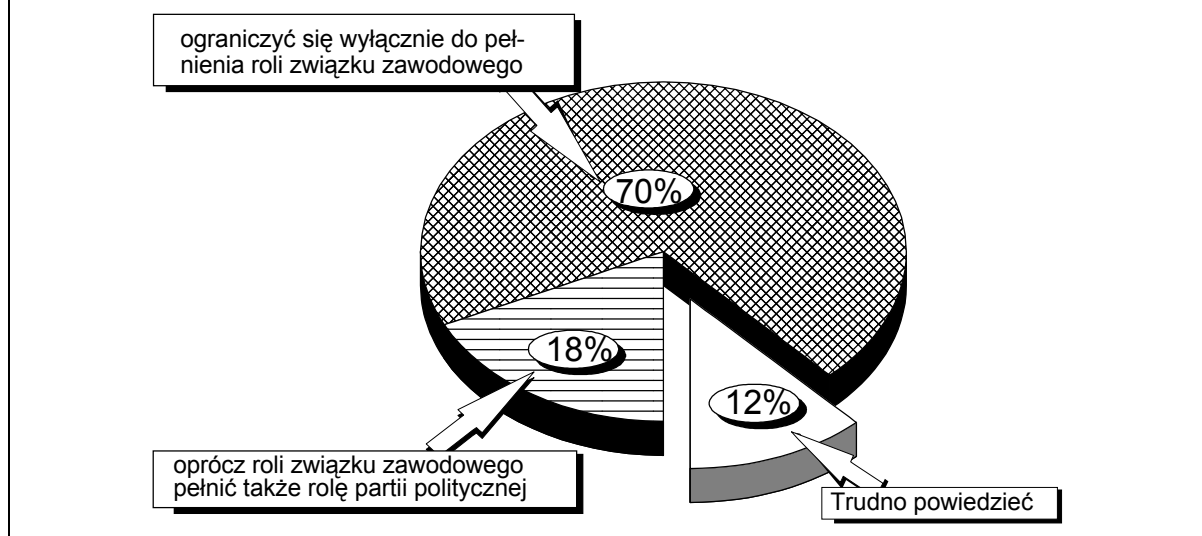
ROLA ZWIĄZKU ZAWODOWEGO „SOLIDARNOŚĆ”

Interesowało nas, jak badani postrzegają obecnie rolę NSZZ „Solidarność”, czy - ich zdaniem - organizacja ta powinna ograniczyć się wyłącznie do działalności związkowej czy też pełnić ponadto funkcję partii politycznej.

¹ Badanie "Aktualne problemy i wydarzenia" (68) zrealizowano w dniach 12-16 stycznia '96 na reprezentatywnej próbie losowej dorosłych mieszkańców Polski (N=1177).

² Por. komunikat CBOS "Wybory parlamentarne - potencjalne elektoraty partii politycznych w styczniu '96. Opinia społeczna o składzie koalicji rządzącej", styczeń '96.

RYS. 1. CZY, PANA(I) ZDANIEM, ZWIĄZEK ZAWODOWY „SOLIDARNOŚĆ” W OBECNEJ SYTUACJI POWINIEN:

O tym, że "Solidarność" powinna pełnić funkcję partii politycznej, częściej niż inni przekonani są mieszkańcy wielkich miast, osoby z wyższym wykształceniem, przedstawiciele kadry kierowniczej, pracownicy fizyczno-umysłowi, prywatni przedsiębiorcy oraz uczniowie i studenci. Opinie o roli tego związku są także wyraźnie zdeterminowane poglądami politycznymi respondentów. Zwolenników pełnienia przez "Solidarność" funkcji partii politycznej jest bowiem więcej wśród osób o prawicowej orientacji (36%), a także wśród ankietowanych, którzy w II turze wyborów głosowali na Lecha Wałęsę (35%). Należy jednak podkreślić, że nawet wśród badanych deklarujących poglądy prawicowe ponad połowa uważa, iż związek ten powinien ograniczyć się wyłącznie do swojej pierwotnej roli. Wśród osób, które wyrażają gotowość oddania głosu na "Solidarność" w wyborach parlamentarnych, jedynie połowa jest zdania, że powinna ona być także partią polityczną. W grupie zwolenników partii koalicji rządzącej taki pogląd wyraził jedynie co dziesiąty badany (tab. 1), wśród tych zaś, którzy poparli Aleksandra Kwaśniewskiego w II turze wyborów - co trzynasty (8%).

Tabela 1

w procentach

Sympatycy partii i ugrupowań politycznych	Czy NSZZ "Solidarność" w obecnej sytuacji powinien:		
	pełnić rolę związku zawodowego	oprócz roli związku zawodowego pełnić rolę partii politycznej	Trudno powiedzieć
NSZZ "Solidarność"	45	51	5
BBWR	53	43	4
Prawicy pozaparlamentarnej	64	32	4
UW	78	21	2
PSL	79	11	10
UP	83	10	7
SLD	87	8	5

BLOK POLITYCZNY ZWOLENNIKÓW DAWNEJ "SOLIDARNOŚCI"

Ideę utworzenia jednego bloku politycznego skupiającego sympatyków dawnej „Solidarności” popiera obecnie dwie piąte ankietowanych. Przeciwników odbudowy takiego obozu jest o połowę mniej (tab. 2).

Dane z listopada '95 nasuwają wniosek, iż wybory prezydenckie, a w szczególności zapewne ich wynik, dość silnie wzmogły przekonanie społeczne o konieczności zjednoczenia dawnego obozu „Solidarności”. Po dwóch miesiącach grupa zwolenników odbudowy tego bloku uległa jednak zmniejszeniu i obecnie jest taka sama jak rok przed wyborami.

Tabela 2

w procentach

Czy chciał(a)by Pan(i), aby zwolennicy dawnej "Solidarności" zjednoczyli się w jeden blok polityczny?	Wskazania respondentów według terminów badań				
	IX '94	I '95	V '95	XI '95	I '96
Zdecydowanie tak	21	21	19	33	23
	} 42	} 43	} 40	} 59	} 41
Raczej tak	21	22	21	26	18
Raczej nie	9	12	14	7	12
	} 19	} 20	} 28	} 13	} 21
Zdecydowanie nie	10	8	14	6	9
Jest mi to obojętne	24	27	22	21	27
Trudno powiedzieć	15	10	10	7	11

Do V '95 pytanie brzmiało: *Czy chciał(a)by Pan(i), aby zwolennicy dawnej "Solidarności" zjednoczyli się, żeby nie dopuścić do zwycięstwa postkomunistów w zbliżających się wyborach prezydenckich?*

Za zjednoczeniem zwolenników dawnej "Solidarności" w jeden blok polityczny najczęściej opowiadają się osoby skłonne przyznać temu związkowi zawodowemu również prawo do odgrywania roli partii politycznej (tab. 3).

Tabela 3 w procentach

Czy chciał(a)by Pan(i), aby zwolennicy dawnej "Solidarności" zjednoczyli się w jeden blok polityczny?	Czy, Pana(i) zdaniem, związek zawodowy "Solidarność" w obecnej sytuacji powinien:	
	ograniczyć się wyłącznie do pełnienia roli związku zawodowego	oprócz roli związku zawodowego pełnić także rolę partii politycznej
Tak	35	76
Nie	28	8
Jest mi to obojętne	28	14
Trudno powiedzieć	9	2

Stosunek badanych do powstania obozu politycznego, skupiającego ludzi wywodzących się z dawnej "Solidarności", jest silnie związany³ z deklarowanymi przez nich poglądami politycznymi. Prawie trzy czwarte osób identyfikujących się z prawicą chciałoby takiego zjednoczenia, natomiast spośród tych, którzy utożsamiają się z lewicą, prawie jedna trzecia deklaruje obojętność w tej sprawie, a prawie dwie piąte stanowią przeciwnicy zjednoczenia⁴. Stosunek ankietowanych do ewentualnej budowy bloku politycznego, który tworzyliby ludzie wywodzący się z dawnej "Solidarności", ma także związek z opcjami politycznymi badanych wyrażanymi w deklaracjach wyborczych⁵. Jej zwolennikami są w zdecydowanej większości osoby, które w następnych wyborach parlamentarnych zamierzają poprzeć NSZZ "Solidarność" (87%), Unię Wolności (76%), Bezpartyjny Blok Wspierania Reform (74%) i Konfederację Polski Niepodległej (72%). Jako przeciwnicy takiego zjednoczenia najczęściej deklarują się natomiast ankietowani stanowiący potencjalne elektoraty: Sojuszu Lewicy Demokratycznej (35%) i Unii Pracy (25%).

Zjednoczenia ludzi dawnej "Solidarności" chciałoby także ponad dwie trzecie badanych, którzy w II turze wyborów prezydenckich oddali głos na Lecha Wałęsę (69%).

³ V Cramera równe 0.28.

⁴ Por. tabele aneksowe.

⁵ V Cramera równe 0.31.

Spośród elektoratu Aleksandra Kwaśniewskiego ponad jedna czwarta (29%) jest przeciwna idei zjednoczenia, a jedna trzecia (34%) deklaruje obojętność.

Zwolennicy zjednoczenia obozu dawnej "Solidarności" (N=483) motywują swoją postawę w różny sposób. **Najczęściej** wymieniają⁶ argumenty pragmatyczne, wskazujące na skuteczność, większe możliwości wspólnego działania, siłę zjednoczonego bloku, możliwość realizacji swojego programu, zwiększenia szans na sukces w wyborach parlamentarnych, zdobycie władzy (33%). Z podobną częstością (31%) pojawiały się także argumenty polityczne, wskazujące na możliwość przeciwstawienia się lewicy (SLD, postkomunie, dawnej nomenklaturze, koalicji rządzącej, konkurencji), osiągnięcie równowagi, stworzenie wyraźnej opozycji.

Nieco rzadziej wymieniano inne względy uzasadniające zjednoczenie obozu "Solidarności:

- przewycięzenie skłócenia prawicy, waśni, konfliktów, zwiększenie zaufania i współpracy między politykami i ugrupowaniami prawicy, poświęcenie energii na inne działania, a nie wzajemne kłótnie (**11%**);
- stworzenie szansy poprawy ogólnej sytuacji Polski, zmiana niekorzystnego biegu wydarzeń (**10%**);
- stabilizacja sytuacji w Polsce, zmniejszenie rozdrobnienia politycznego, porządek, zmniejszenie sztucznych podziałów (**7%**);
- potrzeba utworzenia obozu prawicy (**6%**);
- konieczność kontynuacji zmian rozpoczętych przez "Solidarność" w 1989 roku (rządy solidarnościowe dużo zrobiły dla Polski i dalej powinny być u władzy), zaufanie do ludzi „Solidarności” (**6%**);
- stworzenie szansy na obronę interesów różnych grup społecznych - robotników, rodzin wielodzietnych, rencistów, rolników i innych (będzie lepiej, z korzyścią dla "nas", zwykłych ludzi, społeczeństwa) (**6%**).

⁶ Pytanie otwarte brzmiało: *Dlaczego chciał(a)by Pan(i), aby powstał taki blok polityczny?*

Oto najczęstsze motywacje przeciwników zjednoczenia obozu "Solidarności" (N=251)⁷:

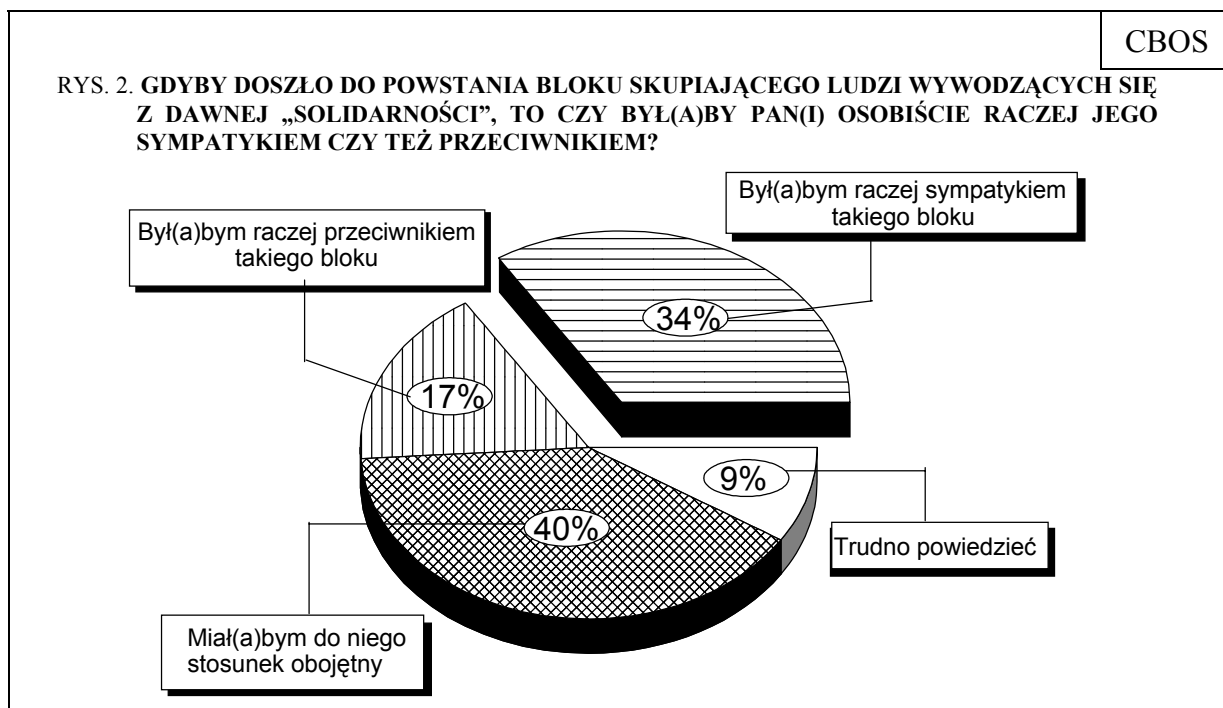
- ◆ "Solidarność" powinna ograniczyć się do działalności związkowej, nie zaś angażować się w politykę (**19%**);
- ◆ politycy postsolidarnościowi są kłótlivi, mają skłonność do spierania się, walczą o stołki, są nieuczciwi, pazerni na przywileje, pieniądze, każdy ciągnie w swoją stronę itp. (**15%**);
- ◆ negatywne doświadczenia okresu, kiedy ugrupowania postsolidarnościowe były u władzy (**15%**);
- ◆ negatywne konsekwencje dla czytelności sceny politycznej, zrozumiałości podziałów politycznych: byłby chaos, bałagan, nie wiadomo byłoby, kto jest kto, czego chce itp. (**13%**);
- ◆ destabilizacja sceny politycznej, nie byłoby spokoju w kraju (**13%**);
- ◆ negatywny wpływ na sprawy kraju (oni nie powinni być zbyt silni, ponieważ ich działania są niekorzystne dla kraju, gospodarki, ludzi itp., nie powinni rządzić) (**12%**);
- ◆ unifikacja byłaby trudna, niemożliwa do przeprowadzenia; byłaby czymś sztucznym, nienaturalnym, gdyż ugrupowania postsolidarnościowe są zbyt różnorodne, za bardzo różnią się programowo (**5%**).

Co dziesiąty respondent, wypowiadając się przeciwko budowie bloku politycznego opartego na zwolennikach dawnej "Solidarności", zadeklarował po prostu swoją niechęć do "Solidarności" w ogóle.

Poparcie dla zjednoczenia ludzi wywodzących się z ruchu solidarnościowego nie musi się przekładać na poparcie dla takiego obozu politycznego w ewentualnych wyborach parlamentarnych. Zapytaliśmy więc respondentów, jak odnieśliby się do bloku politycznego zbudowanego ze zwolenników dawnej „Solidarności”.

Dwie piąte ankietowanych zadeklarowało, że obojętnie przyjęliby powstanie takiego bloku, do potencjalnych sympatyków zaliczyła się jedna trzecia respondentów, co szósty badany stwierdził natomiast, że byłby raczej jego przeciwnikiem.

⁷ Pytanie otwarte: *Dlaczego był(a)by Pan(i) przeciwny(a) utworzeniu takiego bloku?*

Swoją sympatię do ewentualnego ugrupowania politycznego, powstałego ze zjednoczenia zwolenników dawnej "Solidarności", wyrażają przede wszystkim badani deklaryjący prawicowe poglądy polityczne (73%), osoby zamierzające w przyszłości oddać głos na NSZZ "Solidarność" (84%), BBWR (77%), UW (70%) oraz partie prawicowe nie mające obecnie swych przedstawicieli w parlamencie (69%), a także ankietowani, którzy w II turze wyborów prezydenckich głosowali na Lecha Wałęsę (70%).

Przeciwnikami takiego bloku byłiby natomiast w dużej części respondenci stanowiący potencjalny elektorat SLD (35%) oraz identyfikujący się z lewicą (32%).

Najwięcej sympatyków zjednoczony blok zwolenników dawnej "Solidarności" miałby wśród osób, które opowiadają się za jego powstaniem (tab. 4).

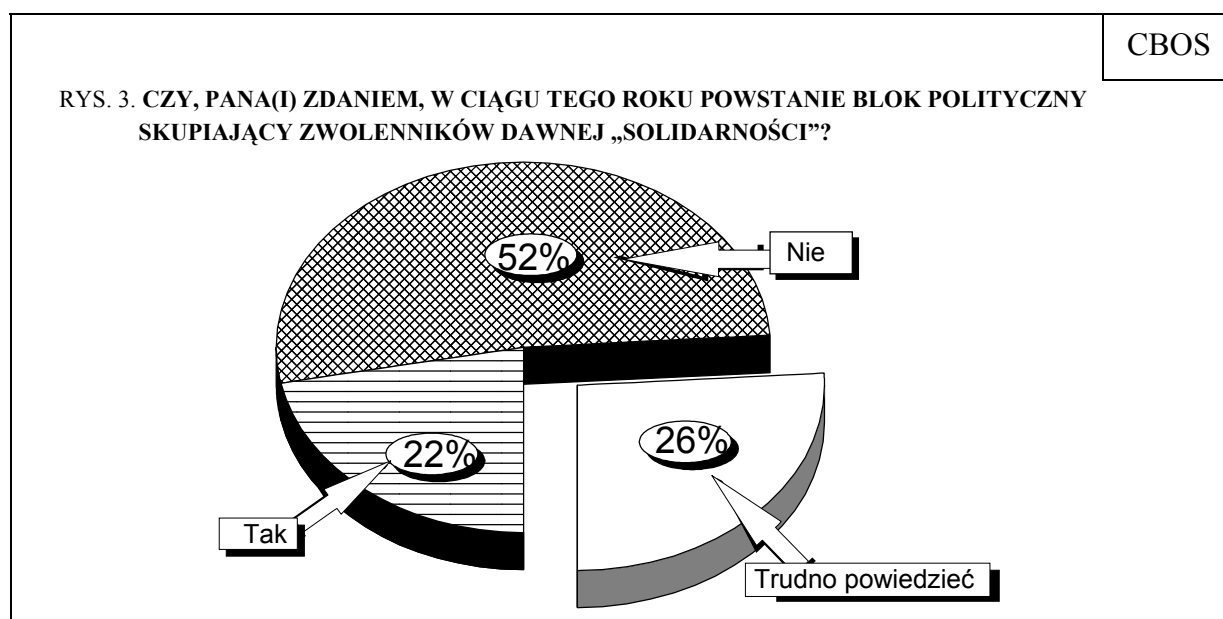
Tabela 4 w procentach

Gdyby doszło do powstania bloku skupiającego ludzi wywodzących się z dawnej "Solidarności", to czy Pan(i) osobiście był(a)by raczej jego sympatykiem czy też przeciwnikiem?	Czy chciał(a)by Pan(i), aby zwolennicy dawnej "Solidarności" zjednoczyli się w jeden blok polityczny?		
	Tak	Nie	Jest mi to obojętne
Był(a)bym raczej sympatykiem takiego bloku	72	5	7
Był(a)bym raczej przeciwnikiem takiego bloku	4	50	13
Nie był(a)bym ani zwolennikiem, ani przeciwnikiem, miał(a)bym do niego obojętny stosunek	20	39	71
Trudno powiedzieć	4	6	9

Zapytaliśmy⁸ też badanych, kto - ich zdaniem - powinien stanąć na czele bloku politycznego zbudowanego ze zwolenników dawnej "Solidarności". Prawie dwie piąte ankietowanych (39%) nie potrafiło zająć stanowiska w tej sprawie, a 6% stwierdziło, że nie ma obecnie takiego kandydata. Jako osobę najlepszą do tej roli najczęściej (14%) wskazywano Lecha Wałęsę. Nieco rzadziej wymieniano w tym kontekście przewodniczącego NSZZ "Solidarność" Mariana Krzaklewskiego (11%). Pozostałe osoby brane przez respondentów pod uwagę jako ewentualni przywódcy takiego bloku to: Jan Olszewski (6%), Jacek Kuroń (5%), Andrzej Olechowski (2%), Leszek Balcerowicz (2%) i Ryszard Bugaj (1%).

Warto przypomnieć, iż pod koniec listopada (odpowiadając na nieco inaczej sformułowane pytanie zamknięte)⁹ 11% respondentów zdecydowanie poparło ideę przewodniczenia przez Lecha Wałęsę ruchowi ludzi dawnej "Solidarności".

Do tej pory wszelkie inicjatywy mające na celu zjednoczenie formacji i ludzi odwołujących się do tradycji solidarnościowej nie odnosiły wielkiego sukcesu. Połowa ankietowanych wyraziła sceptycyzm co do możliwości ponownej konsolidacji ludzi dawnej "Solidarności" w ciągu tego roku. Tylko nieco ponad jedna piąta ankietowanych wyraziła przekonanie, iż blok taki powstanie w bieżącym roku.

⁸ Pytanie otwarte zadane wszystkim respondentom.

⁹ Pytanie brzmiało: *Czy na czele takiego ruchu, jeśli powstanie, powinien stanąć Lech Wałęsa?* Por. komunikat CBOS: „Odrodzenie bloku «Solidarności»”, styczeń '96.

Warto zauważyć, że tylko niespełna jedna trzecia (31%) badanych, którzy chcieliby ponownego zjednoczenia ludzi dawnej "Solidarności", wierzy, że uda się tego dokonać w ciągu tego roku, natomiast połowa z nich (50%) jest do tej koncepcji sceptycznie nastawiona.

STOSUNEK DO AKTYWNOŚCI POLITYCZNEJ BYŁEGO PREZYDENTA

W sondażu poruszyliśmy także kwestie dotyczące społecznej wizji przyszłej roli Lecha Wałęsy. W porównaniu z końcem listopada ubiegłego roku, kiedy po raz pierwszy zapytaliśmy ankietowanych, czy Lech Wałęsa powinien nadal aktywnie działać czy też wycofać się z życia politycznego, obecnie zwiększyła się liczba osób przekonanych o tym, że kariera polityczna byłego prezydenta dobiegła końca. W połowie stycznia br. ponad połowa badanych - o 14% więcej niż w końcu listopada - uważała, że nie powinien on już brać udziału w życiu politycznym kraju (tab. 5).

Tabela 5

w procentach

Terminy badań	Czy, Pana(i) zdaniem, Lech Wałęsa powinien obecnie:		
	wycofać się z życia politycznego	nadal aktywnie działać politycznie	Trudno powiedzieć
Koniec listopada '95	43	48	9
Połowa stycznia '96	57	34	9

Przekonanie o tym, że były prezydent powinien nadal aktywnie działać w polityce, wyrażają przede wszystkim osoby w wieku od 25 do 34 lat, mieszkańcy wielkich miast, a także osoby ze średnim wykształceniem, pracownicy umysłowi niższego szczebla, prywatni przedsiębiorcy i osoby o najwyższych dochodach.

Opinie o dalszej działalności politycznej Lecha Wałęsy są wyraźnie zdeterminowane przez poglądy, sympatie polityczne i zachowania wyborcze badanych. Za wycofaniem się byłego prezydenta z życia politycznego opowiada się cztery piąte (79%) respondentów o poglądach lewicowych i jedna trzecia (32%) o poglądach prawicowych. Podzielone zdania panują wśród elektoratów II tury wyborów prezydenckich (tab. 6).

Tabela 6

w procentach

Elektoraty II tury wyborów prezydenckich	Czy, Pana(i) zdaniem, Lech Wałęsa powinien obecnie:		
	wycofać się z życia politycznego	nadal aktywnie działać politycznie	Trudno powiedzieć
Aleksandra Kwaśniewskiego	77	16	7
Lecha Wałęsy	29	63	8

Przeświadczenie o tym, że Lech Wałęsa nie powinien wycofywać się z życia politycznego, jest najbardziej powszechne wśród zwolenników "Solidarności", a także wśród sympatyków BBWR. Wyraża je natomiast tylko co czternasty badany popierający SLD (tab. 7).

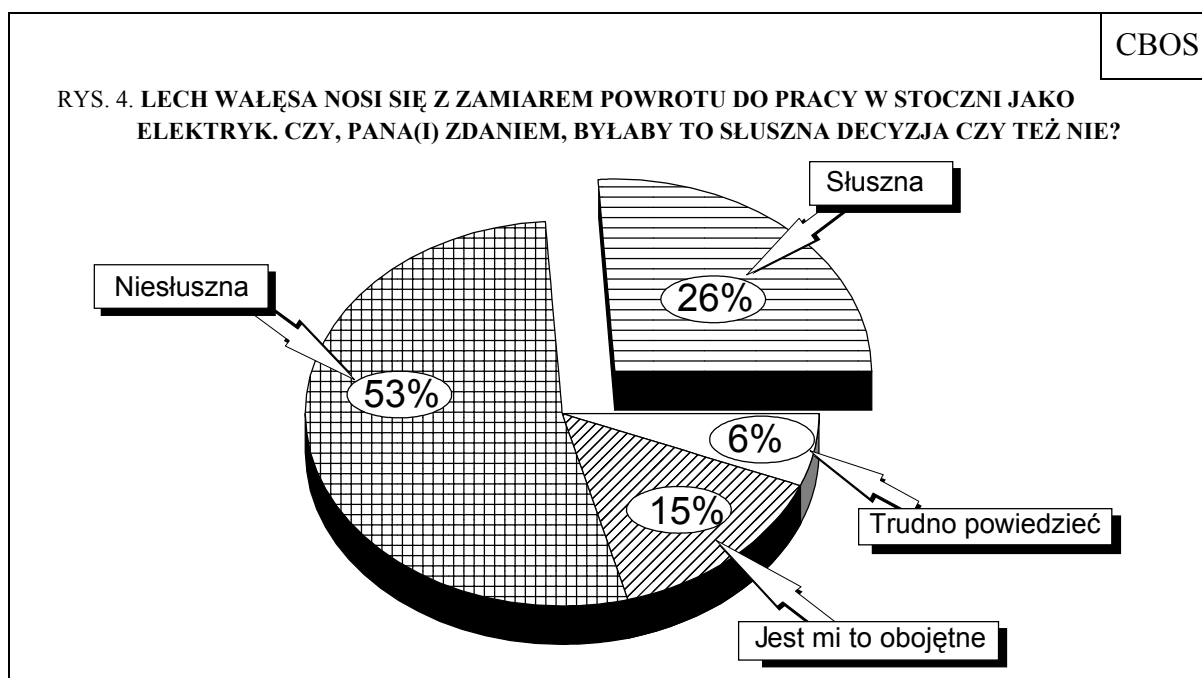
Tabela 7

w procentach

Sympatycy partii i ugrupowań politycznych	Czy, Pana(i) zdaniem, Lech Wałęsa powinien obecnie:		
	wycofać się z życia politycznego	nadal aktywnie działać politycznie	Trudno powiedzieć
NSZZ "Solidarność"	17	83	0
BBWR	29	71	0
UW	50	45	5
Prawicy pozaparlamentarnej	44	45	11
UP	60	37	2
PSL	63	30	7
SLD	86	7	7

CZY LECH WAŁĘSA POWINIEN POWRÓCIĆ DO STOCZNI?

Zapytaliśmy też badanych, co sądzą na temat ewentualnego powrotu Lecha Wałęsy do pracy w stoczni.

Najwięcej przeciwników powrotu byłego prezydenta do pracy w stoczni jest wśród osób w wieku 45-54 lata, czyli jego rówieśników, wśród mieszkańców wielkich miast, osób ze średnim i wyższym wykształceniem, a także pracowników umysłowych i fizyczno-umysłowych oraz osób o prawicowych poglądach politycznych. Spośród respondentów, którzy poparli Lecha Wałęsę w II turze wyborów '95, blisko dwie trzecie (64%) uznaje taką decyzję za niesłuszną, a spośród wyborców Aleksandra Kwaśniewskiego - połowa (50%).

Większość ankietowanych jest zdania, że NSZZ "Solidarność" powinna ograniczyć się wyłącznie do roli związku zawodowego. Równocześnie dwie piąte respondentów od wielu miesięcy opowiada się za powstaniem bloku politycznego na bazie dawnych zwolenników "Solidarności". Powstanie takiego bloku najlepiej przyjąłby osoby identyfikujące się z prawą stroną sceny politycznej.

A N E K S

PODZIAŁ NA REGIONY W BADANIACH CBOS

1. Region północny:

09 woj. elbląskie
10 woj. gdańskie
17 woj. koszalińskie
26 woj. olsztyńskie
39 woj. słupskie
41 woj. szczecińskie

2. Region zachodni:

11 woj. gorzowskie
12 woj. jeleniogórskie
20 woj. legnickie
45 woj. wałbrzyskie
47 woj. wrocławskie
49 woj. zielonogórskie

3. Region środkowozachodni:

05 woj. bydgoskie
13 woj. kaliskie
16 woj. konińskie
21 woj. leszczyńskie
29 woj. piłskie
32 woj. poznańskie
44 woj. toruńskie
46 woj. wrocławskie

4. Region środkowy:

01 woj. warszawskie
07 woj. ciechanowskie
24 woj. łódzkie
30 woj. piotrkowskie
31 woj. płockie
34 woj. radomskie
37 woj. sieradzkie
38 woj. skierniewickie

5. Region wschodni:

02 woj. białkopodlaskie
03 woj. białostockie
06 woj. chełmskie
22 woj. lubelskie
23 woj. łomżyńskie
28 woj. ostrołęckie
36 woj. siedleckie
40 woj. suwalskie
48 woj. zamojskie

6. Region południowo-wschodni:

15 woj. kieleckie
18 woj. krakowskie
19 woj. krośnieńskie
25 woj. nowosądeckie
33 woj. przemyskie
35 woj. rzeszowskie
42 woj. tarnobrzeskie
43 woj. tarnowskie

7. Region południowo-zachodni:

04 woj. bielskie
08 woj. częstochowskie
14 woj. katowickie
27 woj. opolskie

Tabela 1. Czy, Pana(i) zdaniem, związek zawodowy "Solidarność" w obecnej sytuacji powinien: 1 - ograniczyć się wyłącznie do pełnienia roli związku zawodowego; 2 - oprócz roli związku zawodowego pełnić także rolę partii politycznej

	(%)			Liczba osób
	1	2	Trudno powiedzieć	
Ogółem	70	18	13	1177
Płeć				
Mężczyźni	74	16	11	557
Kobiety	66	20	14	620
Wiek				
do 24 lat	65	20	15	193
25-34	71	21	7	201
35-44	75	18	7	257
45-54	76	13	11	197
55-64	71	18	11	155
65 lat i więcej	57	15	27	175
Miejsce zamieszkania				
Wieś	67	17	16	442
Miasto do 20 tys.	70	17	13	150
od 21 do 100 tys.	70	16	14	212
101-500 tys.	74	18	9	233
501 tys. i więcej mieszk.	69	26	5	139
Region				
Północny	70	19	10	157
Zachodni	73	13	14	135
Środkowozachodni	71	18	11	179
Środkowy	65	20	14	210
Wschodni	61	21	18	121
Południowo-wschodni	68	19	14	193
Południowo-zachodni	77	14	9	183
Wykształcenie				
Podstawowe	61	17	22	425
Zasadnicze zawodowe	80	12	9	305
Średnie	72	21	7	367
Wyższe	67	30	3	81
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier., inteligencja	73	23	4	67
Prac.umysł.niż.szczebła	75	21	4	107
Pracownicy fiz.-umysł.	68	26	6	56
Robotnicy wykwalifikowani	72	15	13	130
Robotnicy niewykwalifik.	79	13	8	58
Rolnicy	55	18	27	76
Prywatni przedsiębiorcy	69	24	8	53
Bierni zawodowo				
Renciści	68	16	16	148
Emeryci	68	15	17	221
Uczniowie i studenci	60	26	13	72
Bezrobotni	78	12	11	112
Gospodynie domowe i inni	69	18	13	76
Pracujący poza rolnictwem				
Sfera budżetowa	76	19	4	106
Sektor państwowy	82	13	5	141
Sektor prywatny	66	22	12	252
Spółdzielczość	78	16	6	15
Dochody na jedną osobę				
Poniżej 150 zł	66	20	14	247
151 - 225	71	14	15	239
226 - 325	68	18	14	304
326 - 425	71	17	12	132
426 i powyżej	75	20	5	187
Ocena własnych war. mater.				
Złe	67	19	14	391
Średnie	70	16	14	555
Dobre	73	20	7	231
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	60	22	18	74
Raz w tygodniu	67	20	14	661
Kilka razy w roku	75	15	10	314
W ogóle nie uczestniczy	76	13	11	128
Poglądy polityczne				
Lewica	88	7	5	308
Centrum	76	16	8	304
Prawica	55	36	8	304
Trudno powiedzieć	57	11	32	261

Tabela 2. Czy chciał(a)by Pan(i), aby zwolennicy dawnej "Solidarności" zjednoczyli się w jeden blok polityczny?

	(%)				
	Tak	Jest mi to obojętne	Nie	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	41	27	21	11	1177
Płeć					
Mężczyźni	42	26	24	8	557
Kobiety	40	28	19	14	620
Wiek					
do 24 lat	31	32	26	11	193
25-34	46	22	22	10	201
35-44	45	26	20	8	257
45-54	44	22	22	11	197
55-64	36	32	20	12	155
65 lat i więcej	41	28	17	15	175
Miejsce zamieszkania					
Wieś	41	26	20	12	442
Miasto do 20 tys.	36	28	21	15	150
od 21 do 100 tys.	42	27	20	10	212
101-500 tys.	39	32	21	8	233
501 tys. i więcej mieszk.	46	16	28	9	139
Region					
Północny	38	25	27	10	157
Zachodni	31	37	25	8	135
Środkowozachodni	33	27	27	13	179
Środkowy	49	16	25	10	210
Wschodni	48	28	9	14	121
Południowo-wschodni	54	25	14	7	193
Południowo-zachodni	31	33	21	15	183
Wykształcenie					
Podstawowe	36	27	21	16	425
Zasadnicze zawodowe	37	28	24	11	305
Średnie	48	27	19	7	367
Wyższe	50	24	23	3	81
Grupa społ.-zaw. pracujący					
Kadra kier., inteligencja	45	30	21	4	67
Prac. umysł. niż. szczebla	51	20	21	7	107
Pracownicy fiz.- umysł.	51	20	20	9	56
Robotnicy wykwalifikowani	33	28	28	11	130
Robotnicy niewykwalifik.	36	23	24	17	58
Rolnicy	47	20	15	18	76
Prywatni przedsiębiorcy	55	19	19	7	53
Bierni zawodowo					
Renciści	39	28	17	16	148
Emeryci	38	30	20	12	221
Uczniowie i studenci	30	33	29	8	72
Bezrobotni	39	26	23	12	112
Gospodynie domowe i inni	44	30	21	5	76
Pracujący poza rolnictwem					
Sfera budżetowa	48	24	21	6	106
Sektor państwowy	40	20	28	12	141
Sektor prywatny	44	25	21	9	252
Spółdzielczość	28	49	23	0	15
Dochody na jedną osobę					
Poniżej 150 zł	42	22	22	15	247
151 - 225	44	28	22	7	239
226 - 325	38	31	20	11	304
326 - 425	38	24	19	19	132
426 i powyżej	43	25	26	7	187
Ocena własnych war. mater.					
Złe	42	24	21	12	391
Średnie	40	27	20	12	555
Dobre	41	30	24	6	231
Udział w prakt. religijnych					
Kilka razy w tygodniu	42	24	18	16	74
Raz w tygodniu	47	23	18	13	661
Kilka razy w roku	32	35	25	8	314
W ogóle nie uczestniczy	31	28	34	7	128
Poglądy polityczne					
Lewica	22	31	39	8	308
Centrum	39	33	22	7	304
Prawica	72	12	10	5	304
Trudno powiedzieć	30	32	13	26	261

Tabela 3. Czy, Pana(i) zdaniem, powstanie taki blok polityczny czy też nie? (%)

	Tak	Nie	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	22	52	26	1176
Płeć				
Mężczyźni	24	57	20	557
Kobiety	20	48	32	619
Wiek				
do 24 lat	23	53	24	193
25-34	25	57	18	201
35-44	25	57	18	257
45-54	22	53	25	196
55-64	12	55	33	155
65 lat i więcej	20	35	45	175
Miejsce zamieszkania				
Wieś	19	46	34	442
Miasto do 20 tys.	25	49	26	150
od 21 do 100 tys.	19	57	24	211
101-500 tys.	21	59	20	233
501 tys. i więcej mieszk.	32	55	13	139
Region				
Północny	19	52	29	156
Zachodni	19	54	27	135
Środkowozachodni	23	55	22	179
Środkowy	27	53	20	210
Wschodni	21	43	35	121
Południowo-wschodni	22	53	25	193
Południowo-zachodni	18	52	30	183
Wykształcenie				
Podstawowe	19	43	39	424
Zasadnicze zawodowe	24	53	24	305
Średnie	23	60	17	367
Wyższe	23	67	10	81
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier., inteligencja	27	59	14	67
Prac. umysł. niż. szczebla	15	65	20	107
Pracownicy fiz. - umysł.	28	51	21	56
Robotnicy wykwalifikowani	25	52	23	130
Robotnicy niewykwalifik.	19	67	14	58
Rolnicy	25	43	32	76
Prywatni przedsiębiorcy	29	60	11	53
Bierni zawodowo				
Renciści	17	43	40	148
Emeryci	15	49	36	221
Uczniowie i studenci	28	53	20	72
Bezrobotni	27	53	21	112
Gospodynie domowe i inni	21	53	26	76
Pracujący poza rolnictwem				
Sfera budżetowa	28	49	23	106
Sektor państwowy	21	65	14	141
Sektor prywatny	21	58	21	252
Spółdzielczość	22	69	8	15
Dochody na jedną osobę				
Poniżej 150 zł	20	52	28	247
151 - 225	25	51	24	339
226 - 325	20	48	31	304
326 - 425	18	57	25	132
426 i powyżej	26	58	16	187
Ocena własnych war. mater.				
Złe	24	48	28	390
Średnie	18	52	29	555
Dobre	25	59	16	231
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	13	44	44	74
Raz w tygodniu	23	51	26	661
Kilka razy w roku	21	55	24	313
W ogóle nie uczestniczy	22	57	21	128
Poglądy polityczne				
Lewica	15	67	18	308
Centrum	18	63	19	304
Prawica	37	44	20	304
Trudno powiedzieć	16	32	52	260

Tabela 4. Gdyby doszło do powstania bloku skupiającego ludzi wywodzących się z dawnej "Solidarności", to czy Pan(i) był(a)by jego sympatykiem czy też przeciwnikiem?

(%)

	Sympaty- kiem	Przeciwni- kiem	Miał(a)by obojętny stosunek	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	34	17	40	9	1176
Płeć					
Mężczyźni	34	20	39	7	557
Kobiety	34	14	41	10	619
Wiek					
do 24 lat	20	19	46	15	193
25-34	45	13	36	6	201
35-44	33	19	43	5	257
45-54	42	16	37	6	196
55-64	32	20	40	8	155
65 lat i więcej	33	14	39	14	175
Miejsce zamieszkania					
Wieś	32	14	46	8	442
Miasto do 20 tys.	31	20	37	12	150
od 21 do 100 tys.	31	21	37	11	211
101-500 tys.	34	19	39	8	233
501 tys. i więcej mieszk.	49	13	32	6	139
Region					
Północny	32	20	39	9	156
Zachodni	27	12	51	10	135
Środkowozachodni	28	28	38	7	179
Środkowy	40	15	36	9	210
Wschodni	44	10	32	13	121
Południowo-wschodni	46	12	36	6	193
Południowo-zachodni	22	19	49	10	183
Wykształcenie					
Podstawowe	30	14	43	13	424
Zasadnicze zawodowe	28	21	42	9	305
Średnie	40	18	37	5	367
Wyższe	49	14	33	4	81
Grupa społ.-zaw. pracujący					
Kadra kier., inteligencja	43	14	41	2	67
Prac. umysł. niż. szczebla	39	16	38	7	107
Pracownicy fiz.- umysł.	42	14	34	10	56
Robotnicy wykwalifikowani	28	15	45	12	130
Robotnicy niewykwalifik.	22	16	51	10	58
Rolnicy	35	16	45	4	76
Prywatni przedsiębiorcy	39	18	35	8	53
Bierni zawodowo					
Renciści	38	17	34	11	148
Emeryci	30	17	44	9	221
Uczniowie i studenci	25	20	45	11	72
Bezrobotni	36	17	36	11	112
Gospodynie domowe i inni	41	23	32	3	76
Pracujący poza rolnictwem					
Sfera budżetowa	44	17	32	7	106
Sektor państwowy	27	19	41	12	141
Sektor prywatny	36	12	43	8	252
Spółdzielczość	26	22	51	0	15
Dochody na jedną osobę					
Poniżej 150 zł	36	16	40	8	247
151 - 225	33	19	38	10	239
226 - 325	32	17	40	11	304
326 - 425	31	14	45	9	132
426 i powyżej	37	18	38	6	187
Ocena własnych war. mater.					
Złe	35	17	38	9	390
Średnie	34	16	40	10	555
Dobre	33	18	45	5	231
Udział w prakt. religijnych					
Kilka razy w tygodniu	46	11	32	11	74
Raz w tygodniu	38	14	40	8	661
Kilka razy w roku	25	21	43	11	313
W ogóle nie uczestniczy	28	25	39	8	128
Poglądy polityczne					
Lewica	12	32	49	7	308
Centrum	27	17	50	5	304
Prawica	73	6	17	4	304
Trudno powiedzieć	23	11	46	20	260

Tabela 5. Czy, Pana(i) zdaniem, Lech Wałęsa powinien obecnie:
1 - wycofać się z życia politycznego; 2 - nadal aktywnie
działać politycznie

(%)

	1	2	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	57	34	9	1177
Płeć				
Mężczyźni	58	35	7	557
Kobiety	56	34	11	620
Wiek				
do 24 lat	62	29	8	193
25-34	51	42	7	201
35-44	58	34	8	257
45-54	58	35	7	197
55-64	57	34	9	155
65 lat i więcej	52	32	15	175
Miejsce zamieszkania				
Wieś	54	35	11	442
Miasto do 20 tys.	58	34	8	150
od 21 do 100 tys.	60	34	6	212
101-500 tys.	60	30	10	233
501 tys. i więcej mieszk.	51	43	6	139
Region				
Północny	65	30	5	157
Zachodni	61	26	13	135
Środkowozachodni	61	31	8	179
Środkowy	53	40	7	210
Wschodni	52	39	5	121
Południowo-wschodni	48	42	9	193
Południowo-zachodni	56	31	13	183
Wykształcenie				
Podstawowe	55	34	11	425
Zasadnicze zawodowe	63	30	7	305
Średnie	53	39	9	367
Wyższe	59	36	4	81
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier., inteligencja	60	35	5	67
Prac.umysł.niż.szczebła	52	44	4	107
Pracownicy fiz.- umysł.	54	33	13	56
Robotnicy wykwalifikowani	56	35	9	130
Robotnicy niewykwalifik.	68	26	6	58
Rolnicy	55	35	11	76
Prywatni przedsiębiorcy	47	49	4	53
Bierni zawodowo				
Renciści	55	35	10	148
Emeryci	56	32	12	221
Uczniowie i studenci	60	34	5	72
Bezrobotni	65	31	4	112
Gospodynie domowe i inni	51	30	19	76
Pracujący poza rolnictwem				
Sfera budżetowa	57	35	8	106
Sektor państwowy	58	33	9	141
Sektor prywatny	54	40	6	252
Spółdzielczość	51	40	8	15
Dochody na jedną osobę				
Poniżej 150 zł	54	36	10	247
151 - 225	54	36	9	239
226 - 325	56	35	9	304
326 - 425	64	23	12	132
426 i powyżej	59	38	4	187
Ocena własnych war. mater.				
Złe	58	34	8	391
Średnie	53	35	12	555
Dobre	63	33	4	231
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	41	45	14	74
Raz w tygodniu	50	40	10	661
Kilka razy w roku	67	26	7	314
W ogóle nie uczestniczy	76	20	4	128
Poglądy polityczne				
Lewica	79	15	6	308
Centrum	63	29	8	304
Prawica	32	63	5	304
Trudno powiedzieć	51	31	18	261

Tabela 6. Lech Wałęsa nosi się z zamiarem powrotu do pracy w stoczni jako elektryk. Czy, Pana(i) zdaniem, byłaby to słuszna decyzja czy też nie? (%)

	Słuszna	Niesłuszna	Jest mi to obojętne	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	26	53	15	6	1177
Płeć					
Mężczyźni	25	54	16	5	557
Kobiety	27	51	14	7	620
Wiek					
do 24 lat	26	49	19	6	193
25-34	27	54	15	5	201
35-44	23	56	15	6	257
45-54	25	59	11	5	197
55-64	26	53	15	7	155
65 lat i więcej	32	44	14	10	175
Miejsce zamieszkania					
Wieś	30	48	13	9	442
Miasto do 20 tys.	26	46	19	9	150
od 21 do 100 tys.	27	53	15	5	212
101-500 tys.	23	56	17	4	233
501 tys. i więcej mieszk.	16	69	11	3	139
Region					
Północny	22	54	21	3	157
Zachodni	38	46	11	6	135
Środkowo-zachodni	25	57	14	4	179
Środkowy	25	60	8	7	210
Wschodni	31	40	14	14	121
Południowo-wschodni	21	60	13	6	193
Południowo-zachodni	26	44	25	6	183
Wykształcenie					
Podstawowe	30	47	15	8	425
Zasadnicze zawodowe	28	51	16	5	305
Średnie	22	58	15	5	367
Wyższe	18	61	16	5	81
Grupa społ.-zaw. pracujący					
Kadra kier., inteligencja	20	53	20	8	67
Prac. umysł. niż. szczebla	16	66	14	3	107
Pracownicy fiz.- umysł.	25	63	11	1	56
Robotnicy wykwalifikowani	29	47	18	6	130
Robotnicy niewykwalifik.	32	49	19	0	58
Rolnicy	28	45	11	16	76
Prywatni przedsiębiorcy	12	66	14	8	53
Bierni zawodowo					
Renciści	27	50	18	5	148
Emeryci	29	53	11	7	221
Uczniowie i studenci	33	48	17	2	72
Bezrobotni	29	46	17	7	112
Gospodynie domowe i inni	26	52	13	9	76
Pracujący poza rolnictwem					
Sfera budżetowa	31	54	12	3	106
Sektor państwowy	25	51	18	6	141
Sektor prywatny	21	56	17	6	252
Spółdzielczość	17	75	8	0	15
Dochody na jedną osobę					
Poniżej 150 zł	31	51	12	6	247
151 - 225	29	52	16	4	239
226 - 325	25	54	14	7	304
326 - 425	21	52	17	10	132
426 i powyżej	20	56	19	5	187
Ocena własnych war. mater.					
Złe	30	51	14	5	391
Średnie	27	52	14	7	555
Dobre	18	56	19	7	231
Udział w prakt. religijnych					
Kilka razy w tygodniu	24	54	14	8	74
Raz w tygodniu	25	54	15	7	661
Kilka razy w roku	30	50	16	4	314
W ogóle nie uczestniczy	26	53	14	7	128
Poglądy polityczne					
Lewica	31	51	16	2	308
Centrum	27	50	20	2	304
Prawica	20	66	8	6	304
Trudno powiedzieć	26	43	16	16	261